

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 7Svk/27/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4020200422
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Novotný
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2026:4020200422.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom zo sudcov: Michal Novotný (sudca spravodajca) ako predseda senátu a JUDr. Jana Martinčeková a JUDr. Eva Vékonyová ako členky senátu vo veci žalobcu: Združenie domových samospráv, o. z., IČO: 31 820 174, Rovniankova 1667/4, Bratislava, zastúpeného advokátskou kanceláriou: Tkáč & Partners, s.r.o., IČO: 53 929 691, Hrnčiarska 29, Košice, proti žalovanému: Okresný úrad Nitra, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Štefánikova trieda 69, Nitra, za účasti: 1. Mesto Nitra, IČO: 00 308 307, Štefánikova trieda 69, Nitra, 2. Projekt Tabáň s. r. o. v likvidácii, Mýtna 50, Bratislava, o preskúmanie opatrení žalovaného zo 14. júla 2020, č. OU-NR-OCDPK-2020/029007-002, a z 27. júla 2020, č. OU-NR-OCDPK-2020/029007-004, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Správneho súdu v Bratislave, č. k. NR-15S/51/2020-147 z 29. mája 2025 takto

rozhodol:

- I. Kasačná sťažnosť žalobcu sa zamieťa.
- II. Účastníkom konania sa nepriznáva nárok na náhradu trov kasačného konania.

odôvodnenie:

I.

Administratívne konanie a konanie pred správnym súdom

1. Z administratívnych spisov žalovaného vyplýva, že Okresný úrad Nitra, odbor starostlivosti o životné prostredie, vykonal zisťovacie konanie o zámere ďalšieho účastníka v 2. rade uskutočniť stavbu „Polyfunkčný komplex TOWNHILL NITRA“. Rozhodnutím z 22. novembra 2017 vyslovil, že tento zámer sa nebude posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov. Žalobca v zisťovacom konaní neprejavil záujem o účasť spôsobom podľa § 24 ods. 2 cit. zák. a rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 24. januára 2018. Na jeho základe mesto Nitra ako stavebný úrad vydalo 26. marca 2018 územné rozhodnutie o umiestnení tejto stavby, ktoré nadobudlo právoplatnosť 27. apríla 2018. Na základe žiadosti ďalšieho účastníka v 2. rade vydalo zasa 28. februára 2019 stavebné povolenie, ktoré vyvesilo na úradnej tabuli 13. marca 2019 a na svojej webstránke 14. marca 2019.

2. Proti stavebnému povoleniu podal žalobca „Odvolanie“ elektronickou poštou z 18. marca 2019 o 20:47 hod., načo mu stavebný úrad oznámil, že nie je účastníkom konania. Dňa 18. apríla 2019 o 18:18 hod žalobca znova zaslal stavebnému úradu elektronickou poštou „Odvolanie voči stavebnému povoleniu“. Prvým preskúmaným opatrením zo 14. júla 2020 žalovaný vyzval žalobcu na zaplatenie správneho poplatku, pretože toto podanie posúdil ako podnet na preskúmanie stavebného povolenia mimo odvolacieho konania. Žalobca 15. júla 2020 elektronickou poštou upozornil, že odvolania podal ešte 18. marca 2019 a potom znova 18. apríla 2019, a preto stavebné povolenie nemohlo nadobudnúť právoplatnosť. Druhým preskúmaným opatrením z 27. júla 2020 žalovaný zdôraznil, že žalobca nebol účastníkom zisťovacieho konania a lehota na podanie odvolania v zmysle § 140c ods. 8 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších

predpisov uplynula už 3. apríla 2019. Preto odvolanie podané 18. apríla 2019 nebolo podané včas a môže byť len podnetom na preskúmanie stavebného povolenia mimo odvolacieho konania.

3. Tu napadnutým rozsudkom č. k. NR-15S/51/2020-147 správny súd zamietol správnu žalobu, ktorú žalobca podal proti obom preskúmaným opatreniam. Na odôvodnenie uviedol, že okruh účastníkov stavebného konania osobitne upravuje § 59 zákona č. 50/1976 Zb., a preto sa v ňom nepoužije ustanovenie § 14 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov. Toto ustanovenie tak nemôže založiť účastníctvo žalobcu v stavebnom konaní, k čomu správny súd odkázal na ustálenú rozhodovaciu prax tunajšieho súdu. Žalobca sa však podľa neho nestal účastníkom ani podľa § 140c ods. 10 zákona č. 50/1976 Zb., pretože odvolania podané elektronicky bez autorizácie 18. marca 2019 a 18. apríla 2019 nedoplnil v lehote troch pracovných dní podľa ustanovenia § 19 ods. 1 Spr. por., ktoré sa podľa § 140 zákona č. 50/1976 Zb. použije aj v stavebnom konaní, ale až 20. júla 2020. Správny súd nesúhlasil ani s námietkou, že žalovaný mal rozhodnúť o priznaní, resp. nepriznaní žalobcovho postavenia účastníka stavebného konania. Toto účastníctvo podľa správneho súdu vzniká priamo na základe § 140c ods. 10 zákona č. 50/1976 Zb. podaním odvolania, a preto o tom netreba vydávať osobitné procesné rozhodnutie.

II.

Kasačná sťažnosť a vyjadrenie k nej

4. Včas podanou kasačnou sťažnosťou sa žalobca domáha zrušenia tohto rozsudku. Na úvod predstavil obsiahlu argumentáciu o postavení seba samého ako zainteresovanej verejnosti v zmysle § 42 SSP a svojej žalobnej legitímácii. Následne obsiahlo citoval rôzne právne predpisy od Ústavy Slovenskej republiky, cez § 25, 28, 42, 61, 99, 134, 177, 178 SSP, § 68 CSP, čl. 2, 3, 6 a 9 Dohovoru o prístupe k informáciám o životnom prostredí (oznámenie č. 43/2006 Z. z.), § 1 až 13, 15 až 19 zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení neskorších predpisov, ako aj § 29 ods. 16, 20 a § 64 písm. f) zákona č. 24/2006 Z. z. V ďalšej časti znova obsiahlo citoval celé state z rozsudkov Súdneho dvora, Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, tunajšieho súdu, ale aj Ústavného súdu Slovenskej republiky. Správne mu súdu vytkol, že nesprávne posúdil jeho aktívnu procesnú legitímáciu na podanie odvolania proti stavebnému povoleniu. Svoje procesné postavenie účastníka stavebného konania vyvodil z § 15 a § 17 zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v spojení s § 14 ods. 2 Spr. por. Zotrvával na názore, že žalovaný po podaní odvolania mal s ním ako s účastníkom stavebného konania konať alebo mu oznámiť, že nie je účastníkom tohto konania.

5. Žalovaný považoval napadnutý rozsudok za zákonný, a preto navrhol zamietnuť kasačnú sťažnosť.

6. Ďalší účastníci sa nevyjadřili ku kasačnej sťažnosti, hoci im bola riadne doručená.

III.

Posúdenie veci kasačným súdom

7. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok v celom rozsahu (§ 453 ods. 1 SSP) a predchádzajúce konanie pred správnym súdom bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) v medziach uplatnených kasačných bodov (§ 453 ods. 2 SSP).

8. Hneď na úvod treba poznamenať, že kasačnú sťažnosť žalobcu tvorí takmer úplne len sumarizácia jeho právnych názorov bez bližšieho súvisu so skutkovými a právnymi okolnosťami prejednávanej veci. Žalobca totiž predkladá len svoje všeobecné právne úvahy na tému ochrany životného prostredia, ktoré neobsahujú konkrétne kasačné námietky v zmysle § 440 SSP. Osobitne sa tieto námietky len ťažko dajú podradiť pod nesprávne právne posúdenie veci podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP. Podľa § 440 ods. 2 SSP sa totiž tento dôvod musí vymedziť tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Má teda uviesť, ktorú normu správny súd nesprávne vyložil a z akých konkrétnych dôvodov, prípadne ktorú právnu normu správny súd nepoužil, hoci ju použiť mal, alebo ako konkrétne ju použil, hoci ju mal použiť inak (porov. obsiahlejší rozbor v uzneseniach tunajšieho súdu sp. zn. 7 Sžsk 55/2020, 5 Sžk 18/2021, 4 Sžk 24/2021 a 6 Svk 17/2021). Ani len samotný odkaz na § 440 ods. 1 písm. g) SSP bez opory v potrebnej argumentácii neumožňuje kasačnému súdu, aby sa zaoberal právnym posúdením veci zo strany správneho súdu (porov. z posledného obdobia napr. rozsudok sp. zn. 4 Svk 3/2024). Na tieto nedostatky svojej argumentácie, ktorú používa naprieč všetkými konaniami, už bol žalobca opakovane upozornený tak tunajším súdom (porov. napríklad rozsudky sp. zn. 7 Svk 48/2022, 1 Svk 22/2023 alebo 7 Svk 5/2025), ako aj ústavným súdom (porov. napr. uznesenia sp. zn. II. ÚS 314/2025, III. ÚS 284/2025, III. ÚS 327/2025 alebo IV. ÚS 316/2025).

9. Predmetom prieskumu v prerokúvanej veci sú dve opatrenia žalovaného, ktorým jednak vyzval žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku, jednak mu oznámil, že jeho odvolaniami nepovažuje za riadne odvolania, ale len za podnet, aby mimo odvolacieho konania preskúmal stavebné povolenie mesta Nitra z 28. februára 2019. Správny súd zamietol žalobcovu správnu žalobu najmä preto, že na jeho odvolania z

18. marca a 18. apríla 2019 neprihliadal, keďže ich žalobca podal v elektronickej podobe bez autorizácie a nedoplnil ich v lehote troch pracovných dní v súlade s § 19 ods. 1 Spr. por. Pri snahe o autentické pochopenie obsahu kasačnej sťažnosti (porov. nálezy sp. zn. I. ÚS 311/2023 alebo II. ÚS 237/2023) z nej možno vyrozumieť, že žalobcove výčitky smerujú najmä proti záverom správneho súdu, že nebol účastníkom stavebného konania. Naopak, žalobca nijako nespochybňuje citované závery správneho súdu, že na jeho odvolania z 18. marca a 18. apríla 2019 stavebný úrad nemusel prihliadať, pretože neboli riadne doplnené v autorizovanej podobe, čo podľa cit. § 19 ods. 1 Spr. por. znamenalo, že sa na ne hľadelo, ako keby vôbec neboli podané (porov. obdobne Potásch, P., Hašanová, J., Vallová, J., Milučký, J., Medžová, D. Správny poriadok. 3. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 169). Keďže prerokúvaná vec nie je vecou, v ktorej by správny súd nebol viazaný žalobnými bodmi (§ 134 ods. 1 a 2 SSP), je aj kasačný súd viazaný sťažnostnými bodmi (§ 453 ods. 2 SSP), čo znamená, že sa nemôže zaoberať tými otázkami, proti ktorým žalobca v kasačnej sťažnosti nevzniesol žiadne námietky.

10. Otázka účasti žalobcu v stavebnom konaní, v ktorom bolo vydané stavebné povolenie z 28. februára 2019, však má predsa len relevanciu. Ak by totiž bol účastníkom tohto konania, potom by sa mu podľa § 51 ods. 1 Spr. por. muselo oznámiť stavebné povolenie doručením jeho písomného vyhotovenia a až od tohto doručenia by mu podľa § 54 ods. 2 Spr. por. plynula 15dňová lehota na podanie odvolania. Podľa zisteného skutkového stavu však stavebné povolenie z 28. februára 2019 nebolo žalobcovi vôbec doručené; ak by teda skutočne bol účastníkom stavebného konania, podľa citovaných ustanovení by mu ešte ani nezačala plynúť odvolacia lehota, a preto by odvolanie podané hoci aj v júli 2020 bolo podané včas. Okruh účastníkov v stavebnom konaní upravuje ustanovenie § 59 zákona č. 50/1976 Zb. odchylné od § 14 ods. 1 časti vety pred bodkočiarkou Správneho poriadku, v dôsledku čoho sa toto ustanovenie Správneho poriadku zásadne nepoužije (ustálená judikatúra, porov. z posledného obdobia napr. rozsudok tunajšieho súdu sp. zn. 8 Svk 11/2023 a tam citovanú prejudikatúru). Ako už uviedol správny súd, žalobca ani netvrdil, že by bol stavebníkom, stavebným dozorcom, projektantom alebo že by mal vlastnícke alebo iné práva k pozemkom alebo stavbám, čo by zakladalo jeho účasť v stavebnom konaní podľa § 59 ods. 1 písm. a), b), d) alebo e) cit. zák.

11. Postavenie účastníka konania by tak žalobcovi mohlo plynúť len z § 59 ods. 1 písm. c) cit. zák., podľa ktorého účastníkmi môžu byť aj iné osoby, ktorým toto postavenie vyplýva z osobitného predpisu, čím sa podľa poznámky pod čiarou rozumel najmä zákon č. 24/2006 Z. z. Z ust. § 24 ods. 2 tohto zákona potom vyplývalo, že dotknutá verejnosť je účastníkom povoľovacieho konania [akým je aj stavebné konanie, porov. § 3 písm. h) cit. zák.], len ak prejavila záujem na konaní postupom podľa § 24 ods. 3 alebo 4 cit. zák., napríklad v zisťovacom konaní, prípadne podaním odvolania proti rozhodnutiu v zisťovacom konaní. V prerokúvanej veci zistený skutkový stav preukazuje, že žalobca počas zisťovacieho konania žiaden takýto záujem neprejavil, a tak sa nestal jeho účastníkom, v dôsledku čoho ho nebolo možné automaticky považovať aj za účastníka stavebného konania. Snaha žalobcu dovodzovať takéto postavenie z toho, že uplatňuje záujem na ochrane životného prostredia a opatreniach na jeho ochranu, opomína judikatúru tunajšieho súdu, podľa ktorej takýto záujem zakladá len postavenie dotknutej verejnosti v zmysle § 3 písm. s) zákona č. 24/2006 Z. z. Na to, aby zakladal aj účastníctvo určitej fyzickej alebo právnickej osoby v konaní, je nutné, aby táto osoba aj prejavila záujem v zmysle § 24 ods. 3 alebo 4 cit. zák. (porov. uznesenie sp. zn. 7 Svk 7/2021, č. 73/2024 ZNSS). Rovnaké závery možno vysloviť aj pre stavebné konanie - ak totiž záujem na ochrane životného prostredia nezakladá prostredníctvom ustanovenia § 14 ods. 1 časti pred bodkočiarkou Spr. por. bez ďalšieho účastníctvo v konaniach podľa zákona č. 24/2006 Z. z., o to menej ho zakladá v stavebných konaniach, v ktorých sa toto ustanovenie ani priamo nepoužije a v ktorých ustanovenie § 59 ods. 1 písm. c) zákona č. 50/1976 Zb. viaže účasť v konaní na zákon č. 24/2006 Z. z. Odkazy žalobcu na uznesenie veľkého senátu sp. zn. 19 SVs 7/2024 sú v tejto súvislosti nepodstatné, pretože to sa týka postavenia zainteresovanej verejnosti podľa Správneho súdneho poriadku, nie jej účastníctva v stavebnom konaní.

12. Na základe uvedeného tak žalobca nemal byť na základe § 59 zákona č. 50/1976 Zb. účastníkom stavebného konania, v ktorom bolo vydané stavebné povolenie mesta Nitra z 28. februára 2019, a tak sa mu ani nemalo doručovať. Podľa § 140c ods. 8 cit. zák. však proti stavebnému povoleniu mohol podať odvolanie aj ten, kto nebol účastníkom konania (teda aj žalobca), ak namietal nesúlad s rozhodnutím podľa zákona č. 24/2006 Z. z. Takýto odvolateľ sa síce podľa § 140c ods. 10 cit. zák. mohol stať účastníkom, ale lehota na podanie takého odvolania podľa § 140c ods. 9 cit. zák. bola 15 pracovných dní od zverejnenia takého stavebného povolenia (na úradnej tabuli a webovom sídle, porov. § 69 ods. 3 cit. zák.). V prerokúvanej veci zistený skutkový stav svedčí o tom, že mesto Nitra ako stavebný úrad zverejnilo stavebné povolenie z 28. februára 2019 na úradnej tabuli 13. marca 2019 a na webovom sídle 14. marca 2019, takže odvolanie podľa citovaných ustanovení bolo možné podať najneskôr do 3. apríla 2019. Správny súd však v napadnutom rozsudku dospel k záveru, že na odvolania žalobcu z 18. marca

a 18. apríla 2019 sa nemuselo prihliadať, lebo ich nedoplnil do troch pracovných dní v zmysle § 19 ods. 1 Spr. por. Ako už bolo uvedené, tento záver správneho súdu žalobca nijako nespochybnil, a preto ho ani kasačný súd nemôže spochybniť. Tým, že žalobca nepodal v určenej lehote riadne odvolania, na ktoré by sa dalo prihliadať, sa podľa cit. § 140c ods. 10 zákona č. 50/1976 Zb. ani nemohol stať účastníkom stavebného konania. Na jeho procesné postavenie nemá vplyv, že žalovaný o tom nevydal osobitné rozhodnutie; aj oneskorené odvolanie účastníka sa totiž podľa ustálenej judikatúry vybavuje listom - opatrením v zmysle § 3 ods. 1 písm. c) SSP, nie rozhodnutím (porov. napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 5 Sžfk 9/2019 alebo 5 Sžk 40/2018 a tam citovanú judikatúru a doktrínu).

IV.

Záver

13. Kasačný súd tak dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobcu nie je dôvodná, a preto ju podľa § 461 SSP rozsudkom (§ 457 ods. 1 SSP) zamietol.

14. O trovách bolo rozhodnuté podľa § 167, 168 a 169 v spojení s § 467 ods. 1 SSP, keď žalobca vo veci úspech nemal a žalovaný ho síce mal, kasačný súd však nezistil dôvody, aby sa mu nárok na náhradu trov priznal.

15. Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3 : 0 (jednomyseľne).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.